

המפלגה הרחיקה הרחיקה הלאומית הראתה השבוע את כל הסימנים של התפוררות דוהרת. זה מול זה התייצבו שני גושים שלא הסתירו את שונאתם ההדדית; ודווקא מכיוון שהיו כמעט שקולים בכוחם, היה הריב הרסני במיוחד.

מצד אחד ניצב רוב זעום שמנה 53% מחברי הוועד הפועל של המפלגה, ושהיה מורכב מקואליציה מקרית של ראשי ה"מנגנון. בראשם עמד ח"כ יצחק רפאל, ובלטו ביניהם עסקנים שהואשמו לא פעם במעילות ובעבריות על המוסר.

נגדם התגבש מיעוט בן 47%, מורכב אף הוא מקואליציה מיקרית: אנשי הקיבוץ הדתי, ובראשם משה אונא האנטי-סיפוחים; ט"י; חוגי הצעירים שבראשם ח"כ זבולון המר איש ארגון ישראל השלמה; וכמה פ"ר רודריסיות של נאמני השרים שפירא ובורג.

המועמד: אייב"כנפשו. הריב נמי שך מזה למעלה משנה. אולם הוא החריף עד כדי משבר ואיום-בפילוג רק אחרי שיצאה רפאל החל במסעו לכבוש את כס המנהיגות של המפלגה.

ההתמודדות נערכת, לכאורה, על בחירת המוסדות הביצועיים של המפלגה. אך מאחורי מאבק זה הסתמן קרב על ההנהגה בשנים הקרובות, מתוך ההישוב בתקופה זו יחדל המנהיג הנוכחי, חיים משה שפירא, למלא את תפקידו הנוכחי. לאחרונה הסתבר כי שפירא לא יחזור כנראה לפעילות ציבורית. מאז לקה לפני חודשים מספר במחלה, הוא נמצא בטיפול, רפואי רצוף ואין להניח שיחזור לפעילות מלאה במפלגה.

השולים או לפלג? שני המחנות, השואפים להשתלט על המפלגה, מאוחזים בדיעה שאין מה לתקן מבחינה איריאולית גית או מדינית בדרכה של המפד"ל. אך בעוד שאנשי רפאל סבורים כי גם המנגנון בסדר, מאשים הגוש השני את המנגנון במעשי-שחיתות, במעילות ובעבריות על המוסר.

ביום החמישי האחרון התכנסו שני הגורמים לשיבה נוספת של הוועד הפועל. מיד הסתבר שהרוב החליט לא להמתין יותר, אלא לשת לבחירת המוסדות. המיעוט ניסה להשיג דחייה נוספת, אך משהוברר לו שאין בדתו של הרוב לסגת — החליטו אנשי ה-47% לפרוש הפגנתית מן האולם.

ההפגנה הדגימה — אך לא הרתיעה — את הרוב. הוא בחר בכל המוסדות, הודיע למיעוט כי יוכל להצטרף למוסדות שגב חרו בכל עת שירצה. המיעוט לא מיהר להשיב. בפניו עמדו שלוש אפשרויות:

- להשלים עם השתלטותם של רפאל וחבריו, ולהשתלב במוסדות;
- להתגבש כאופוזיציה במפלגה שלא ידעה עד כה אופוזיציה רשמית;
- להחריף את המאבק עד כדי פילוג המפד"ל וגיבוש מפלגה דתית חדשה.

דת

שייבנה

בית המקדש!

עם התקרב יום כ"ה באייר, הוא יום שחרור ירושלים המורחבת במלחמת ששת הימים, מחפשים קנאים דתיים למיניהם בקדחתנות אחר מעשה דרמטי סנסאציוני לציין המאורע.

אולם הרעיון שהגתה אחת הקבוצות הוא המזור שבכולם: קבוצת רבנים וצעירי רים דתיים מירושלים מתכוונת להניח ביום זה את אבן הפינה לבית המקדש השלישי על הר הבית.

קבוצה זו תעלה כפי הנראה, אם לא ימנעו זאת ממנה, אל הר הבית בכ"ה באייר, תניח את אבן הפינה שהוכנה מראש במקום הנקרא "מילוי הר הבית", הנמצא בשטח הגובל עם חומת העיר העתיקה ליד שער המוגרבים. זהו אותו מקום עצמו בו ערך הרב הצבאי לצה"ל, האלוף שלמה גורן, את תפילתו על הר הבית.

בכרוז שמתכוונים היוזמים להפיץ, הם עומדים להסביר את צעדם. "אין ככוונתנו בהנחת אבן-הפינה", יאמר באותו כרוז, "להביא לבנין הבית השלישי בידי אדם.

מי עומד מאחוריו?

האם נוצל על-ידי אירגוני-סתר בינלאומיים?

מדוע התנגדה הממשלה לפעולותיו?

האם שירת בלא-יודעין אינטרסים זרים?

שונה אור על המסתתר מאחורי-הקלעים של תעלומת יאשה קאזאקוב.

שידורים ברוסית

אין כל ספק שיאשה קאזאקוב כשלי-עצמו הוא בחור תמים ומלא אמונה, המאמין בלב שלם בכל צעד שהוא עושה. השאלה היא רק אם תמימותו לא הפילה אותו בפח ולא הפכה אותו לכלישרת בידי גורמים שניצלוהו למטרות העלולות להויק יותר מאשר להועיל ליהודי ברית-המועצות. מי הם גורמים אלה?

יאשה קאזאקוב לא ניהל את מאבקו לב-

אחד מעיתוני ישראל לא עסק בה כימעט. קבלת-הפנים ההמונית ליאשה קאזאקוב בנמל-התעופה של לוד, שלבשה כימעט צורה ממלכתית; מכתבה של ראש-הממשלה גולדה מאיר, שנמסר לו בנמל-התעופה כשבו בירכת עידוד, עמדו בסתירה מוחלטת לכדידותו של קאזאקוב בתשעת ימי שביתת-הרעב שלו.

או עמד קאזאקוב כימעט לבדו בקור ובי-שג הנניוירקי מול בניין האו"ם. בימים הראשונים נמנעה ממשלת-ישראל להתייחס כלל לשביתתו. שום נציג ישראלי רשמי לא התקשר עימו. יתירה מזאת, כאשר הי גיבה כבר ממשלת-ישראל על שביתת-הרעב שלו, היא עשתה זאת בהסתייגות בולטת, תבעה ממנו להפסיק מייד את השביתה. אף גורם יהודי או ציוני בארצות-הברית

עיר ממושקפת ובלתי מגודלת, שח-בש לראשו כיפה סרוגה בחוטי כסף, הגיע בצהרי יום השני השבוע לנמל-התעור-פה בלוד. הוא התקבל שם כשם שמתקבלת נבחרת הכדורגל הישראלית, כשהיא חוזרת ממסע נצחונות. המונים מריעים, צלמים. עיתונאים. פלאקאטים גדולים.

כשיצא מביקורת המכס הקיטו אותו מאות מעריצים וילדים נרגשים, חיבקוהו וכימעט נשאוהו על כפיים. כי תוך שבועיים ימים הפך יאשה קאזאקוב, עולה חדש בן 22 מברית-המועצות הלומד כסטודנט בטכניון בחיפה, לדמות של גיבור לאומי בישראל. היה זה אחרי שיאשה פתח בשביתת-הרעב מול בניין האו"ם בניוירק בתביעה לממי-שלת ברית-המועצות לאפשר להוריו ול-סבתו הזקנה, המתגוררים במוסקבה, לעלות

לישראל ולהצטרף אליו, ולאפשר לכל יהודי רוסי הרוצה בכך, לעלות לישראל. שביתת-הרעב בת 9 הימים של יאשה קאזאקוב מול בניין האו"ם הפכה אותו מייד לסמל המאבק בעד עליית יהודי ברית-המועצות לארץ.

בודד ומופקר

תוך שבועיים ימים הפך יאשה קאזאקוב לדמות המוכרת לכל אורח ב"ישראל. תצלומי פורסמו בכל העיתונים, שדיחתו בהרחבה על שביתתו. בכנסת נערך דיון מיוחד אודותיו. הוא רואיין ברדיו ובטלוויזיה.

רק מעטים מכין מעריציו החדשים והגל-הבים של יאשה הבחינו כי למעשה אפופה פרשת שביתת-הרעב שלו במיטתוריו. מאחוריה ניצבה תעלומה בלתי מופגנת, שאף

לא הודה עם יאשה במאבקו ובשביתתו. פה ושם ביקרוהו סטודנטים יהודים או ישראליים, אבל איש לא הצטרף אליו בשביתתו. למעשה היה יאשה קאזאקוב מופקר ועזוב. אפילו אמצעי התיקשורת של ארצות-הברית כאילו גורו על עצמם אלם כפרשה זו. הדיעה על שביתת-הרעב שלו תפסה רק כמה שורות בעיתונות בארצות-הברית. תופעות אלה עמדו בסתירה מוחלטת ל"מאבק שמנהלת ממשלת-ישראל ויהדות העור-לם למען עליית יהודי ברית-המועצות. אי אפשר היה להימנע מהשאלה: מה קורה כאן? מדוע מסתייגים מקאזאקוב? מדוע מטילים עליו חרם? הרי הצעיר התמים והנלהב יכול היה לשמש אמצעי תעמולה ראשון במעלה במאבק זה?

את התשובות לשאלות אלה לא נתן אף אחד בצורה ברורה ומפורשת. הפרשה נשארה סתומה בסיומה, כשם שהיתה בתחילתה. גם כיום לא ניתן להשיב על החידה שבפרשה בצורה ברורה וחדמשמעית. מסיבות שונות. העולם הזה שופך בפעם הראש-

דו. נסיעותיו לארצות-הברית ושביתת-הרעב שלו, שלחנה במודעות פירסומת ענקיות בעיתונות האמריקאית, עלו בכסף רב. ליאשה עצמו אין כסף זה. באופן רשמי סייעו לו בכך שני יהודים אמריקאים. האחד מהם הוא איש העסקים היהודי-אמריקאי ברנארד ("ברני") וויטש, שלדבריו השקיע מכספו כ-20 אלף דולאר בניהול מיבצעו ההפגנתי של קאזאקוב. לצידו עמד יהודי אמריקאי שני, אלכס שלוניגר. שניהם, כביכול, יהודים פשוטים, המיילב, שכאבו את כאבו של יאשה.

אולם היו כמה גופים שהתנפלו על שביתת-הרעב של יאשה קאזאקוב כמוצאי שלל רב. כשחזר יאשה קאזאקוב לארץ אמר בפה מלא כי הוא מאמין שביתת-הרעב שלו בכל זאת תגרום לתזווה בקרב שלטונות ברית-המועצות בקשר לעליית משפחתו לארץ. מדוע? כתוצאה מהשידורים בשפה הרוסית של תחנות-שידור שונות המשרות לעבר ברית-המועצות, אמר יאשה. הוא לא מירט לאיזה תחנת-שידור הוא

ליאשה קאזאקוב בשו בו לארץ ביום שני השבוע. יאשה נראה במרכז בעיניהם הפך שביתת-הרעב שלו במרכז האו"ם לגיבור לאומי.

קבלת הפנים